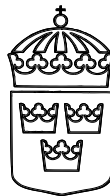

Kommittédirektiv

Behandling av personuppgifter inom
verksamheten för Inspektionen för
socialförsäkringen

**Dir.
2013:83**

Beslut vid regeringssammanträde den 29 augusti 2013

Sammanfattning

En särskild utredare ska analysera behovet av en särskild lagreglering för behandling av personuppgifter för tillsyns- och granskningsverksamheten vid Inspektionen för socialförsäkringen (ISF). Om en sådan lagreglering bedöms nödvändig ska utredaren lämna förslag till lagtext med nödvändiga kommentarer och även föreslå vilka eventuella ändringar i andra författningar som kan behövas. Utredaren ska i sitt arbete särskilt analysera de behov som ISF kan ha av att

- behandla känsliga personuppgifter,
- få tillgång till personuppgifter från andra myndigheter än Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket, och att, vid sådan tillgång, kunna behandla personuppgifter som lämnats från dessa myndigheter,
- få direktåtkomst till uppgifter i socialförsäkringsdatabasen och
- kunna sambearbeta uppgifter som är direkt hänförliga till enskilda.

Uppdraget ska redovisas senast den 18 juni 2014.

Skyddet för den personliga integriteten

Informationsteknikens utveckling och den ökande användningen av denna teknik för behandling av information om individer, medför ett särskilt behov av skydd mot sådan användning av individrelaterad information som kan anses utgöra ett otillbörligt intrång i den personliga integriteten. Reglering för sådan behandling av information har utarbetats såväl i internationella sammanhang som i nationell lagstiftning.

Generella regler om integritets- och dataskydd

Grundläggande bestämmelser om skydd för den personliga integriteten finns i regeringsformen (RF). Av det allmänna målsättningsstadgandet i 1 kap. 2 § RF följer att det allmänna ska värna om den enskildes privatliv. Genom ändringar i RF som trädde i kraft den 1 januari 2011 (prop. 2009/10:80, bet. 2009/10:KU19, rskr. 2009/10:304, bet. 2010/11:KU4, rskr. 2010/11:21) har det generella grundlagsskyddet för den personliga integriteten stärkts. I 2 kap. 6 § RF har det införts en ny bestämmelse som anger att var och en, utöver vad som i övrigt gäller enligt paragrafen, gentemot det allmänna är skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten som sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av hans eller hennes personliga förhållanden. Skyddet enligt den nya grundlagsbestämmelsen är inte absolut. Det kan inskränkas i lag under förutsättning att det sker för att tillgodose ett ändamål som är godtagbart i ett demokratiskt samhälle. En begränsning får dock aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den och får inte heller sträcka sig så långt att den utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen (2 kap. 21 § RF).

Enligt artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) har var och en rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. En offentlig myndighet får inte inskränka denna rättighet annat än med stöd av lag. Inskränkningar får vidare endast göras om det är nödvändigt i ett demokratiskt samhälle med hänsyn till

statens säkerhet, den allmänna säkerheten, landets ekonomiska välbefinnande eller till förebyggande av oordning eller brott eller till skydd för hälsa eller moral eller till skydd för andra personers fri- och rättigheter. Europakonventionen gäller sedan den 1 januari 1995 som svensk lag. Av grundlag följer även att en lag eller annan föreskrift inte får meddelas i strid med Sveriges åtaganden enligt konventionen (2 kap. 19 § RF).

En bestämmelse om respekt för privatlivet och familjelivet finns även i artikel 7 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Av artikel 8 i stadgan följer vidare bl.a. att var och en har rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. Uppgifterna ska behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund.

Det finns också dataskyddsregler som antagits inom ramen för Europarådet. Dessa finns i första hand i den europeiska konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (CETS 108), den s.k. dataskydds-konventionen, och dess tilläggsprotokoll. Konventionen kompletteras av ett antal av ministerkommittén antagna rekommendationer om hur personuppgifter bör behandlas inom olika områden. Sverige har, i likhet med övriga medlemsstater i EU, anslutit sig till dataskyddskonventionen.

De grundläggande nationella bestämmelserna om behandling av personuppgifter finns i personuppgiftslagen (1998:204) förkortad PuL som trädde i kraft den 24 oktober 1998. PuL har sin utgångspunkt i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (dataskyddsdirektivet, EGT L 281, 23.11.95, s. 31, Celex 31995L0046). PuLs syfte är att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks i samband med att deras personuppgifter behandlas. Enligt dataskyddsdirektivet får medlemsstaterna dock inte begränsa eller förbjuda det fria flödet av personuppgifter mellan medlemsstaterna av skäl som har samband med skyddet av fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter. Regleringen av personuppgiftsbehandlingen enligt PuL bygger på att all behand-

ling av personuppgifter bara får ske om den är förenlig med de särskilda hanteringsregler som lagen stadgar. Lagen innehåller endast generella regler och det förutsattes vid dess tillkomst att behov av undantag och preciseringar för speciella områden skulle tillgodoses genom särskild lagstiftning. Den 1 januari 2007 trädde vissa ändringar i PuL i kraft. Genom ändringarna kompletterades lagens hanteringsregler med bestämmelser som beträffande ostrukturerade personuppgifter snarare utgår från att förbjuda missbruk av personuppgifterna. Behandling av personuppgifter i ostrukturerat material får inte ske om den innebär en kränkning av den registrerades personliga integritet. (prop. 2005/06:173, 2005/06:KU37, rskr. 2005/06:254).

Såväl riksdagen som regeringen har vid flera tillfällen bedömt att myndighetsregister med ett stort antal registrerade och ett särskilt känsligt innehåll bör regleras i lag (prop. 1990/91:60 s. 58, bet. 1990/91:KU11 s. 11, prop. 1997/98:44 s. 41 bet. 1997/98:KU18 s. 48). Detsamma gäller frågan om i vilka fall direktåtkomst bör medges (prop. 2000/01:129 s. 74 f. bet. 2001/02:KU3 s. 31). Mot denna bakgrund har ett stort antal särskilda registerlagar införts som rör behandling av personuppgifter hos olika myndigheter. En sådan lag har även införts för verksamheten hos Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, (lagen [2005:469] om behandling av personuppgifter vid Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen). Vidare har riksdagen beslutat om en registerlag för institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (prop. 2011/12:176, bet. 2012/13:AU4, rskr. 2012/13:36. Denna lag har trätt i kraft den 1 januari 2013) och är tidsbegränsad till och med den 31 december 2015. Dessa myndigheters uppgifter ligger delvis nära ISF:s verksamhet.

Pågående översyn av regler som rör dataskydd

Regeringen beslutade i april 2011 att ge en särskild utredare i uppdrag att se över Statistiska centralbyrån (SCB) och systemet för den officiella statistiken och analysera för- och nackdelar med ett centraliserat respektive ett decentraliserat statistiksystem (dir. 2011:32). Utredningen, som tog namnet Statistik-

utredningen (Fi 2011:05), fick i mars 2012, i tilläggsdirektiv (dir. 2012:15), i uppdrag att även föreslå organisatoriska och tekniska åtgärder som kan underlätta registerbaserad forskning. Vid utformningen av förslagen skulle utredaren väga behovet av att förbättra förutsättningarna för registerbaserad forskning mot behovet av skydd för individens personliga integritet. Statistikutredningen har i maj 2012 inkommit med delbetänkandet Registerdata för forskning (SOU 2012:36) – och i december 2012 med slutbetänkandet Vad är officiell statistik? En översyn av statistiksystemet och SCB (SOU 2012:83).

Regeringen har vidare beslutat att ge en särskild utredare i uppdrag att se över registerlagstiftningen och vissa därmed sammanhängande frågor i syfte att skapa rättsliga förutsättningar för en mer effektiv e-förvaltning, där såväl den enskildes rätt till personlig integritet som allmänhetens berättigade anspråk på insyn i den offentliga verksamheten tillgodoses (dir. 2011:86). Utredningen, som tagit namnet Informationshante-ringsutredningen (Ju 2011:11), ska bl.a. göra en översiktlig in-ventering av registerförfattningarna och närmare analysera hur dessa fungerar inom tre olika verksamhetsområden och med beaktande av utvecklingen inom EU och Europarådet utarbeta en generell modell för reglering av registerfrågor. Med modellen som mall ska utredningen lämna konkreta förslag till registerförfattningar inom de tre verksamhetsområdena. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 december 2014. Rege-ringen har också beslutat att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda förutsättningarna för att bedriva s.k. registerbaserad forskning (dir. 2013:8). Utredaren ska bl.a. lämna författnings-förslag och andra förslag i syfte att registeransvariga myndig-heter ska kunna lämna ut uppgifter för forskningsändamål och att sambearbetning av registeruppgifter för forskningsändamål ska underlättas. Vid utformningen av samtliga förslag ska ut-redaren göra en avvägning mellan forskningens behov av till-gång till uppgifter och den enskildes rätt till personlig integritet.

Inom EU pågår för närvarande ett stort reformarbete på dataskyddsområdet. Kommissionen har den 27 januari 2012 lämnat ett förslag till en ny förordning på dataskyddsområdet – förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om skydd

för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (allmän uppgiftsskyddsförordning – KOM [2012] 11 slutlig). Detta förslag diskuteras för närvarande i rådsarbetsgruppen DAPIX. Enligt förslaget ska förordningen ersätta dataskyddsdirektivet och ska träda i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Enligt förslaget ska förordningen börja tillämpas två år efter offentliggörandet i nämnda publikation.

Under 2010 har Europarådet inlett en översyn av dataskyddskonventionen.

Myndighetens uppdrag

Myndigheten Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) inrättades den 1 juli 2009 och har, enligt 1 § förordningen (2009:602) med instruktion för Inspektionen för socialförsäkringen, till uppgift att genom systemtillsyn och effektivitetsgranskning värna rättssäkerheten och effektiviteten inom socialförsäkringsområdet.

Med systemtillsyn avses granskning av om tillsynsobjektets egna system för styrning och kontroll säkerställer en korrekt och enhetlig tillämpning av det regelverk som tillsynsobjektet ska tillämpa. Med effektivitetsgranskning avses granskning av om tillsynsobjektets verksamhet fungerar effektivt med utgångspunkt i det statliga åtagandet.

Enligt 2 § i instruktionen ska ISF utöva systemtillsyn över och utföra effektivitetsgranskning av den verksamhet som bedrivs av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten i de delar som inte står under Finansinspektionens tillsyn, och Skatteverket i de delar som avser beslut om pensionsgrundande inkomst.

För att Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten, med sekretessbrytande verkan, ska kunna lämna ut uppgifter till ISF, finns bestämmelser om skyldighet för dessa myndigheter att på begäran lämna de uppgifter som ISF behöver för sin systemtillsyn och effektivitetsgranskning i 5 a § förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens

administration. För Skatteverket finns motsvarande bestämmelser i 7 b § förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

ISF får vidare enligt 3 § i sin instruktion utöva systemtillsyn och utföra effektivitetsgranskning av verksamheter som gränsar till socialförsäkringsområdet. Detsamma gäller samverkansinsatser med anknytning till socialförsäkringsområdet. ISF:s tillsynsområde omfattar därmed såväl statliga som kommunala och landstingskommunala verksamheter.

I direktiven till inrättandet av ISF (dir. 2008:136) konstaterade regeringen att effektiviteten i administrationen och försäkringen inte enbart är beroende av enskilda myndigheters arbete eller socialförsäkringslagstiftningens utformning utan också av hur angränsande områden förvaltar sitt ansvar. Detta, ansåg regeringen, är av betydelse både för processer som gränsar till socialförsäkringsområdet och för processer som ska fungera över gränssnitten mellan områden.

Behandling av personuppgifter hos Inspektionen för socialförsäkringen

ISF behandlar i dag personuppgifter utifrån de möjligheter som finns med stöd av PuL (1998:204). För att ISF ska kunna behandla personuppgifter behöver därmed varje behandling föregås av en prövning enligt 10 § PuL. Där föreskrivs att personuppgifter endast får behandlas om den registrerade har lämnat sitt samtycke till behandlingen eller om behandlingen är nödvändig för vissa ändamål som anges i paragrafen. Ett sådant ändamål kan vara att behandlingen anses nödvändig för att en arbetsuppgift av allmänt intresse ska kunna utföras. Ett annat kan vara att ett berättigat intresse hos den personuppgiftsansvarige eller den till vilken personuppgifterna ska lämnas ut ska kunna tillgodoses, om detta intresse väger tyngre än den registrerades intresse av skydd mot kränkning av den personliga integriteten. För det fall ISF har behov av att behandla känsliga personuppgifter för forskningsändamål krävs dessutom att behandlingen godkänts enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.

Även om ISF inte har till uppgift att granska enskilda ärenden har myndigheten behov av att få tillgång till personuppgifter ur enskilda ärenden i sin tillsyns- och granskningsverksamhet. För att fullgöra sitt uppdrag begär ISF därför ut personuppgifter från andra myndigheter. För Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket finns en författningsreglerad skyldighet att lämna ut uppgifter till ISF. De register i vilka Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens behandling av personuppgifter görs ingår i socialförsäkringsdatabasen som är en samlingsbeteckning för olika register. Andra myndigheter än Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket som ISF begär att få uppgifter från måste emellertid pröva huruvida ett utlämnande är förenligt med gällande offentlighets- och sekretesslagstiftning innan uppgifterna kan lämnas ut. De myndigheter som ISF begär att få ut uppgifter från måste också ta ställning till om den behandling av personuppgifter som kommer att utföras hos ISF kan anses förenlig med PuL:s regler. Detta förhållande har, enligt ISF, medfört svårigheter för de myndigheter som förser ISF med underlag. Svårigheterna för utlämnande myndighet har bl.a. bestått i att avgöra vilka uppgifter som ISF faktiskt har behov av och i att avgöra om den personuppgiftsbehandling som ska utföras är förenlig med PuL.

En stor del av de förmåner som handläggs av Försäkringskassan rör enskildas hälsa på olika sätt. Inför att ISF ska genomföra olika tillsyns- eller granskningsuppdrag, där behandling av känsliga personuppgifter kan förekomma inom ramen för olika forskningsprojekt, ansöker myndigheten om etikprövning enligt lagen om etikprövning av forskning som avser människor. När det gäller andra projekt som inte anses innebära forskning har ISF påtalat att myndigheten helt saknar möjlighet att behandla känsliga uppgifter. Det gäller, enligt myndigheten, framför allt projekt av en mer tillsynsinriktad karaktär, till exempel projekt där ISF granskar Försäkringskassans eller Pensionsmyndighetens handläggning eller rätts-tillämpning. Det anges även gälla projekt som är av mer deskriptiv karaktär, t.ex. en granskning av hur en viss förmån

har utnyttjats över tid, eller analyser av administrationens arbetssätt.

Merparten av de granskningar som ISF genomför kräver, mot bakgrund av myndighetens uppdrag, information från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Det gäller både uppgifter från myndigheternas statistiksystem och deras ärendehanteringssystem. ISF begär i dag stora mängder data från statistiksystemen. Eftersom ett stort antal av de granskningar som ISF genomför baserar sig på aktgranskningar begär ISF även ofta in ett större antal akter från både Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Det kan röra sig om mellan några hundra ända upp till tusen akter per granskning. Det har vidare framkommit att det finns tekniska hinder för myndigheterna som gör att det i dagsläget är svårt att lämna ut akter elektroniskt utan att utlämnandet sker på ett sätt som är att betrakta som direktåtkomst. ISF får därför i stället akterna i form av papperskopior. Detta leder till att datamaterialet kraftigt behöver begränsas och därmed att möjligheterna att dra statistiskt säkerställda slutsatser av granskningarna försämras, samtidigt som granskningarna blir mer resurskrävande. Det har också framkommit att såväl utlämnandet av uppgifter till ISF från statistiksystemen som av uppgifter ur akter innebär en stor belastning för Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Detta leder inte sällan också till att ISF:s granskningar försenas.

Skrivelser om myndighetens behov av en särskild registerförfattning

Utredningen för inrättandet av Inspektionen för socialförsäkringen och ISF pekade i skrivelser den 4 juni (dnr S2009/4622/SF) respektive den 8 juli 2009 (dnr S2009/5373/SF) på behovet av en särskild registerförfattning för ISF:s verksamhet. I dessa skrivelser görs bedömningen att för att ISF ska kunna utföra sitt uppdrag på ett bra och effektivt sätt behövs en möjlighet för myndigheten att kunna behandla en stor mängd personuppgifter, vilka till en betydande del bedöms vara känsliga i PuL:s mening. Inom socialförsäkringsområdet är det t.ex. vanligt förekommande med uppgifter som rör hälsa.

För vissa tillsyns- och granskningsinsatser bedöms det också vara av intresse att ta del av uppgifter om enskilda personers etniska ursprung. I skrivelserna anges också att det finns ett behov av att kunna behandla andra personuppgifter av integritetskänslig natur. Det tillsyns- och granskningsuppdrag som ISF har bedöms vidare förutsätta att information kan utbytas på ett smidigt och enkelt sätt mellan ISF och de myndigheter som ISF ska granska. Mot denna bakgrund görs i skrivelserna bedömningen att ISF bör medges direktåtkomst till Försäkringskassans, Pensionsmyndighetens och Skatteverkets databaser i den utsträckning som behövs för myndighetens tillsyns- och granskningsarbete. ISF påpekar också i sin skrivelse att det finns behov av att kunna bygga upp en egen databas för att möjligheten ska finnas att i denna kombinera data från olika register.

Promemorian Behandling av personuppgifter vid Inspektionen för socialförsäkringen, m.m. (Ds 2011:4)

Med utgångspunkt i de skrivelser som inkommit till regeringen tillsattes en arbetsgrupp i Socialdepartementet med uppgift att analysera ISF:s behov av att kunna behandla personuppgifter och vidare, om så ansågs nödvändigt, föreslå en särskild lagreglering för behandling av personuppgifter för tillsynsverksamheten vid ISF.

Den 11 januari 2011 presenterade arbetsgruppen promemorian *Behandling av personuppgifter vid Inspektionen för socialförsäkringen, m.m. (Ds 2011:4)*. Arbetsgruppen bedömde att ISF behöver genomföra omfattande register- och aktstudier för att kunna fullfölja sitt uppdrag och att det då finns ett behov av att behandla personuppgifter. Arbetsgruppen föreslog mot denna bakgrund införandet av en ny lag, lagen om behandling av personuppgifter vid Inspektionen för socialförsäkringen, som, enligt arbetsgruppen, angav de viktigaste ramarna för ISF:s tillsynsverksamhet, sett från integritetssynpunkt. Lagen föreslogs gälla helt eller delvis automatiserad behandling av personuppgifter och även viss manuell behandling av sådana uppgifter. ISF föreslogs vara personuppgiftsansvarig för den

behandling av personuppgifter som myndigheten utför. ISF föreslogs vidare få behandla personuppgifter endast om det behövs för vissa i den föreslagna lagen angivna ändamål. Känsliga personuppgifter samt uppgifter om lagöverträdelser m.m. föreslogs få behandlas om uppgifterna har behandlats hos tillsynsobjekten. Personuppgifterna föreslogs få sambearbetas endast inom respektive projekt. Det föreslogs även att det inom ISF:s verksamhet skulle få finnas en samling personuppgifter som med hjälp av automatiserad behandling skulle kunna användas särskilt för lagens ändamål (tillsynsdatas). Till tillsynsdatasen föreslogs särskilda skyddsregler. Den föreslagna lagen innehöll en särskild bestämmelse om lätnader i informationsskyldigheten för ISF när myndigheten har inhämtat personuppgifter som inte direkt kan hänföras till en enskild person. Lagen föreslogs även innehålla särskilda bestämmelser om rättelse, skadestånd, gallring och it-säkerhet. Vidare föreslogs att Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens personuppgiftsreglering skulle ändras så att ISF medges direktåtkomst till dessa myndigheters uppgiftssamlingar avseende verksamhetsstyrning, resultatredovisning, utvärdering och tillsyn samt framställning av statistik. Direktåtkomsten föreslogs avse personuppgifter som förs på löpnummernivå. Det föreslogs även att det skulle införas regler om uppgiftsskyldighet för Arbetsförmedlingen att lämna personuppgifter till ISF.

Remissbehandling

Promemorian remissbehandlades under våren 2011. En remissammanställning finns tillgänglig i Socialdepartementet (dnr S2011/993/SF). Femtiotre remissinstanser gavs möjlighet att yttra sig över promemorian. Av de instanser som valde att yttra sig över skrivelsen var merparten positiva till promemorianas förslag som helhet. Vissa av remissinstanserna hade dock synpunkter på enskilda förslag.

ISF angav i sitt remissvar att myndigheten ansåg att förslagen i promemorian behövde analyseras ytterligare och att de inte borde ligga till grund för lagstiftning. ISF gjorde bedömningen att förslaget till registerlag var bristfälligt med hänsyn

till att det i vissa avseenden till och med skulle innebära försämrade möjligheter för myndigheten att behandla personuppgifter i förhållande till vad som gäller enligt PuL. Enligt ISF borde en registerlag i stället utformas så att den stämmer bättre överens med myndighetens uppdrag. ISF anförde att bestämmelsen om ändamålen i registerlagen borde utformas så att myndigheten får möjlighet att behandla personuppgifter i all den tillsyn och granskning av verksamheter som gränsar till socialförsäkringsområdet och av samverkansinsatser som myndigheten är ålagd att utföra. ISF anförde vidare att möjligheten att behandla känsliga personuppgifter inte borde begränsas till uppgifter som inhämtats från Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket eller Arbetsförmedlingen. ISF ansåg också att de föreslagna bestämmelserna om tillsynsdatabasen och de begränsningar som föreslogs gälla för den behöver analyseras ytterligare och att de inte borde införas i sin nuvarande form samt att den föreslagna bestämmelsen om sambearbetning borde tas bort. Uppgifter som har inhämtats genom direktåtkomst borde enligt ISF få användas även vid tillsyn över och granskning av andra verksamheter än Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens verksamheter. ISF ansåg även att vissa andra begränsningar av direktåtkomsten som hade föreslagits borde tas bort och att myndigheten borde medges möjlighet att ta del av uppgifter i tillsynsobjektens it-system på plats hos dessa.

Flera remissinstanser framhöll i sina remissvar vikten av skyddet för den personliga integriteten. Datainspektionen (DI) framförde vikten av att de begränsningar som föreslagits också införas, t.ex. avseende ändamål, känsliga personuppgifter, sökbegrepp samt begränsningar i behandlingen av uppgifter som direkt kan hänföras till den enskilde.

Uppdraget att utreda behovet av en särskild registerlag

Frågan om ISF:s förutsättningar att behandla personuppgifter och om myndighetens behov av en särskild registerlagstiftning har, som ovan nämnts, varit föremål för analys i promemorian. Behandling av personuppgifter vid Inspektionen för socialför-

säkringen, m.m. (Ds 2011:4). Analysen som gjorts i denna promemoria tyder på att ISF, mot bakgrund av hur myndighetens uppdrag ser ut, har behov av att behandla ett stort antal personuppgifter, varav vissa kan antas vara känsliga. Vidare finns det, med utgångspunkt i promemorian, stöd för slutsatsen att ISF i dag inte har tillräckliga förutsättningar att kunna behandla personuppgifter med utgångspunkt i sitt uppdrag. Regeringen anser i detta sammanhang att det är särskilt viktigt att ISF får rättsliga förutsättningar att inom ramen för granskning av verksamheter som gränsar till socialförsäkringsområdet kunna behandla personuppgifter.

De förslag som lämnades i promemorian riskerade enligt vissa remissinstanser, däribland ISF, att försämra ISF:s möjligheter att genomföra sitt uppdrag. Samtidigt krävs en avvägning mellan myndighetens behov av att hantera känsliga personuppgifter och vikten av att skydda den personliga integriteten. Datainspektionen konstaterade också i sitt remissvar att det var viktigt att de begränsningar som föreslagits i promemorian också infördes. Regeringen anser, mot bakgrund av det ovan sagda, att det finns anledning att vidare utreda frågan om behovet av en särskild registerlag för ISF:s tillsyns- och granskningsverksamhet.

Utredaren ska därför analysera behovet av en särskild lagreglering för behandling av personuppgifter för tillsyns- och granskningsverksamheten vid Inspektionen för socialförsäkringen (ISF). Utredaren ska vidare, om en sådan lagreglering bedöms nödvändig, lämna förslag till lagtext med nödvändiga kommentarer och även föreslå vilka eventuella ändringar i andra författningar – både av materiell och följdändringskaraktär – som kan behövas. Utredaren ska i sitt arbete särskilt analysera de behov som ISF kan ha av att

- behandla känsliga personuppgifter,
- få tillgång till personuppgifter från andra myndigheter än Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket och att, vid sådan tillgång, kunna behandla personuppgifter som lämnats från dessa myndigheter,
- få direktåtkomst till uppgifter i socialförsäkringsdatabasen och

- kunna sambearbeta uppgifter som är direkt hänförliga till enskilda.

Under sitt arbete ska utredaren ta hänsyn till hur skyddet för den personliga integriteten beaktats såväl i nationell lagstiftning som i internationella sammanhang och hur eventuella lagändringar påverkar skyddet för den enskildes integritet. Utredaren ska vidare beakta den pågående översynen av såväl Europarådets som EU:s dataskyddsreglering. Utredaren ska hålla sig informerad om hur detta arbete fortskrider och hur det påverkar handlingsutrymmet när det gäller utformningen av den nationella lagstiftningen.

Utredaren ska vidare beakta det arbete som pågår inom ramen för Informationshanteringsutredningen (Ju 2011:11) och Registerforskningsutredningen (U 2013:01). Även det arbete som redovisats i betänkandena av Statistikutredningen (Fi 2011:05) ska beaktas. Utredaren ska också följa det eventuella lagstiftningsarbete som kan bli följden av Statistikutredningens förslag.

Utredaren ska i sitt arbete rådgöra med Inspektionen för socialförsäkringen, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket, Datainspektionen, Socialstyrelsen samt, i den utsträckning utredaren finner det behövt, med Informationshanteringsutredningen, Registerforskningsutredningen, Utredningen om rätt information i vård och omsorg och E-delegationen.

För det fall utredaren, utifrån sin analys, gör bedömningen att en reglering när det gäller behandling av personuppgifter för andra myndigheter än Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten eller Skatteverket bör införas eller att en befintlig reglering på området för dessa myndigheter bör ändras, ska utredaren rådgöra med de myndigheter som kommer att beröras.

Utredaren ska bedöma de ekonomiska konsekvenserna av sina förslag för det allmänna och för enskilda. Om förslagen kan förväntas leda till kostnadsökningar för det allmänna, ska utredaren föreslå hur dessa ska finansieras.

Uppdraget ska redovisas senast den 18 juni 2014.

(Socialdepartementet)